

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aidsfonds-Soa Aids Nederland
t.a.v. de heer M. Vermeulen
Condensatorweg 54
1014 AX AMSTERDAM

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3185478

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 16 maart 2021
Onderwerp Bewijslast onmogelijk

Geachte heer Vermeulen,

Op 14 januari jongstleden stuurde u een brief waarin u aandacht vraagt voor de bewijslast die op vreemdelingen rust in procedures waarin zij op medische gronden verblijf vragen in Nederland. Ook heeft u een dossier meegezonden dat nadere inzichten geeft in de door u aangegeven problematiek.

Ten eerste dank ik u voor uw brief en het bijbehorend opgestelde dossier. Ik heb uw zorgen met aandacht gelezen en dank u voor uw grote betrokkenheid en inbreng.

U verzoekt om naar aanleiding van uw brief en het dossier het medisch beleid nader te bezien, en daarbij de volgende vier punten in acht te nemen:

- Het arrest Paposhvili serieus te nemen en in de uitvoeringspraktijk van de IND een reële toets te laten plaatsvinden van de toegankelijkheidsaspecten van de noodzakelijke zorg in het land van herkomst bij een aanvraag om verblijfsrecht op medische gronden.
- De bewijslast niet eenzijdig bij de aanvrager neer te leggen, maar ook internationaal gerespecteerde bronnen als bewijs toe te laten conform het Paposhvili-arrest.
- De Kamer te informeren over de wijze waarop de IND gevolg geeft aan het arrest Paposhvili in haar werkwijze.
- Te verzekeren dat mensen met hiv die in Nederland een aanvraag hebben gedaan tot verblijf op medische gronden, toegang hebben tot zorg en voorzieningen als zij in Nederland het besluit op hun aanvraag mogen afwachten.

Afwachten aanvraag verblijfsvergunning en toegang tot zorg en voorzieningen.

Graag begin ik mijn beantwoording met een reactie op het laatste punt uit uw brief, de toegang tot voorzieningen en medische zorg voor mensen die een aanvraag voor een verblijfsvergunning in Nederland afwachten. Iedereen in Nederland heeft recht op medische noodzakelijke zorg. Dit geldt ook voor vreemdelingen, ongeacht hun verblijfsstatus, dus ook tijdens de aanvraag voor een vergunning voor verblijf op medische gronden. In alle gevallen bepaalt

de medicus of de zorg medisch noodzakelijk is. Ik hoop hiermee uw zorgen wat betreft deze categorie en toegang tot medische zorg en voorzieningen te hebben weggenomen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Interpretatie arrest Paposhvili

Datum
16 maart 2021

Ons kenmerk
3185478

Daarnaast geeft u aan dat u meent dat Nederland het arrest Paposhvili van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) van 13 december 2016 te strikt heeft geïnterpreteerd in haar beleid. De bewijslast zou ten onrechte bij de vreemdeling liggen en deze zou te zwaar zijn.

Hierbij merk ik ten eerste op dat volgens vaste jurisprudentie van het EHRM een vreemdeling die medische, sociale of andere zorg ontvangt in beginsel aan artikel 3 EVRM geen recht kan ontlenen zijn verblijf in een land voort te zetten. Alleen in uitzonderlijke omstandigheden levert uitzetting van een vreemdeling in het licht van dwingende humanitaire omstandigheden schending van artikel 3 EVRM op. De drempel ligt in het type procedures waar uw brief op ziet dus hoog. Dit is ook bevestigd in het arrest Paposhvili.

Bij brief van 11 april 2017 heeft de toenmalig Staatssecretaris de Kamer geïnformeerd over de wijziging van het beleid in medische zaken naar aanleiding van het arrest.¹ Hierin is reeds ingegaan op de inhoud van het arrest, de wijze waarop de IND invulling geeft aan het arrest en waarom het Nederlandse beleid, onder andere wat betreft de bewijslastverdeling, hiermee in lijn is.

De bewijslast die op de vreemdeling rust is naar mijn mening niet dusdanig bezwarend dat een andere bewijslastverdeling nodig is. Dit volgt ook niet uit het arrest. Van de vreemdeling wordt geen 'clear proof' verlangd, maar van hem of haar mag wel het nodige worden verwacht om aan de bewijslast te voldoen. De vreemdeling dient aannemelijk te maken dat de zorg voor hem niet toegankelijk is. Stellingen die de vreemdeling hierbij betreft, dienen voorzien te zijn van voldoende onderbouwing, willen ze gewicht krijgen. Het gaat om een individuele toets waarbij verschillende argumenten kunnen samenkomen. Algemene rapporten kunnen wel worden ingebracht en worden ook meegenomen in de besluitvorming, maar worden niet zonder meer als doorslaggevend gezien. Een individuele toelichting is noodzakelijk. Als er, uitgaande van genoemde bewijslastverdeling en beoordelingskader, serieuze twijfels zijn of de vreemdeling daadwerkelijk toegang krijgt tot benodigde zorg in het land van herkomst, zullen individuele garanties in het land van herkomst door de uitzettende Staat moeten worden verkregen.

Vooralsnog houd ik dan ook vast aan dit beleid. Wel zal ik naar aanleiding van een evaluatie die momenteel plaatsvindt het medisch beleidskader nogmaals bezien. Ik kan hier echter niet op vooruitlopen.

Ik zou het op prijs stellen als de directie Migratiebeleid met uw organisatie in gesprek kan treden over dit onderwerp. Ik hoop dat u hier positief tegenover staat en zal contact met u op laten nemen.

¹ TK, vergaderjaar 2016-2017, 19 637, nr. 2312.

Ten slotte merk ik op dat niet specifiek in mag gaan op de individuele zaken die u heeft meegestuurd ter onderbouwing van uw standpunt. Volledigheidshalve wil ik wel wijzen op de mogelijkheden die bestaan tot het instellen van een bezwaardan wel beroepsprocedure indien de aanvrager meent dat niet in lijn met geldende wet- en regelgeving is gehandeld en de aanvraag ten onrechte is afgewezen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Datum
16 maart 2021

Ons kenmerk
3185478

Ik dank u voor uw bericht en uw betrokkenheid, en hoop voldoende te zijn ingegaan op de punten die u heeft genoemd in uw brief. Eventuele openstaande punten kunt u uiteraard aan de orde stel in het gesprek dat ik suggereerde

Met vriendelijke groet,
De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

B.J.Th. ter Heerdt
directeur Migratiebeleid

